ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

Το κλίμα αλλάζει, το νερό το επηρεάζει;

1ο Νηπιαγωγείο Κορινού
Κλασικό τμήμα
Σχολική χρονιά 2008-09

Ονόματα μαθητών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα

- Αβραμίδου Παρθένα
- Καΐσης Κων/νος
- Καραμπασίδης Ιωάννης
- Κιοσέογλου Γεώργιος
- Κουσίδης Αναστάσιος
- Κουσίδης Κωνσταντίνος
- Μπίνου Ραφαέλα
- Προδρόμου Κων/νος-Αντώνιος
- Ταγκαλίδης Βασίλειος
- Υφαντίδου Χρυσή
- Φουστάνα Μαρία-Χρυσάνθη
- Βαρσαμάκης Ζήσης
- Ζήκα Μαρία
- Καραμπασίδου Χρυσούλα
- Κουκουρδή Αναστασία –Βέρα
- Παπαδοπούλου Αναστασία
- Λήρμαν Σοφία

Κριτήρια επιλογής θέματος

- Ο καθημερινός τρόπος ζωής και οι καταναλωτικές μας συνήθειες έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον που «επιστρέφουν» σε εμάς τους ίδιους.
- Να ελαχιστοποιήσουμε αυτές τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.
- Η αλλαγή του κλίματος είναι μια από τις πιο καίριες επιπτώσεις του τρόπου ζωής μας.
- Το νερό είναι απαραίτητο αγαθό για την ζωή μας.
- Να ενημερωθούν και να κατανοήσουν το μέγεθος του προβλήματος και να αλλάξουν συμπεριφορά.

Στόχοι του προγράμματος

- Να κατανοήσουν τα νήπια τι είναι κλίμα, τι είναι καιρός, κλιματική αλλαγή και ποια τα ακραία καιρικά φαινόμενα .
- Να μάθουν για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.
- Να κατανοήσουν την κλιματική αλλαγή που παρατηρείται σήμερα από φυσικά και ανθρωπογενή αίτια.
- Να υιοθετήσουν μια περισσότερο φιλική συμπεριφορά προς το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον .
- Να αναζητήσουν πληροφορίες στο διαδίκτυο, προχωρώντας στην κριτική τους επεξεργασία , τη σύνθεση και την παρουσίαση των συμπερασμάτων.
- Να ερευνήσουν τη στάση των ανθρώπων απέναντι στο θέμα.
- Να αναλάβουν δράση με παραγωγή και δημοσιοποίηση σχετικών κειμένων ή μηνυμάτων.
- Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα συμμετοχής όλων των πολιτών στην προσπάθεια διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος.

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ

Επιπτώσεις κλιματικών αλλαγών στο περιβάλλον

Καιρός
-Κλιματικές αλλαγές
-Ακραία καιρικά φαινόμενα- επιπτώσεις

Το κλίμα αλλάζει το νερό το επηρεάζει;

Νερό
το πολύτιμο αγαθό

Άνθρωπος - κλίμα

ΣΥΝΔΕΣΗ

ΜΕ ΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Γλώσσα

- Διερεύνηση των γνώσεων που έχουν τα παιδιά για τις κλιματικές αλλαγές και το νερό και καταγραφή όσων θέλουν να μάθουν. Κατασκευή ιστογράμματος.
- Διακρίνουν τα διαλογικά μέρη στο παραμύθι <<ο χιονάνθρωπος που δεν ήθελε να λιώσει>>.
- Βρίσκουν ομοιοκατάληκτες λέξεις στο ποίημα <<Το ποταμάκι>>.
- Βρίσκουν αντίθετες λέξεις στο ποίημα <<Βροχούλα>>.
- Αντιστοιχούν καιρικά φαινόμενα με τα σύμβολά τους.
- Πίνακας με οδηγίες για την προστασία μας από τα καιρικά φαινόμενα.
- Διαβάζουμε το βιβλίο <<Πέφτει- πέφτει η σταγόνα>> και το ζωγραφίζουμε.
- Ανάγνωση κειμένου με λέξεις και εικόνες.
- Αντιστοιχίσεις εικόνων – λέξεων.

- Διαβάζουμε το βιβλίο <<Ο ποταμός ξεχείλισε>> και επεξεργαζόμαστε την ιστορία.
- Μιλάμε για το νερό στην μυθολογία και στην παράδοση.
- Αντιστοιχίες παροιμίες και εικόνων ακραίων καιρικών φαινομένων με το όνομά τους.
- Παροιμίες και εκφράσεις για το νερό.
- Αντιστοιχούν παροιμίες για το νερό με την σημασία τους.
- Γράφουμε παραμύθι για τον καιρό και το ζωγραφίζουμε.
- Βάζουν το σωστό άρθρο στις εικόνες.
- Συμπληρώνουν με ζωγραφική εικόνες που λείπουν σε κείμενο.
- Βάζουμε στη σωστή σειρά την ιστορία <<Ο καιρός και τα συναισθήματα >>χρησιμοποιώντας χρονικούς προσδιορισμούς.
- Γράφουν καιρικά φαινόμενα με γραμμές.
- Γράφουμε λέξεις από τον ενικό στον πληθυντικό αριθμό.

- Σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό την λέξη νερό.
- Διαβάζουμε το βιβλίο <<Η Μεσόγειος είμαι δω>> και κάνουμε ένα φυλλάδιο με το δέκα δεν της θάλασσας.
- Διαβάζουμε το παραμύθι <<Η πολική αρκούδα συναντά...>> και δίνουμε την δική μας συνέχεια.
- Προσωπικότητες που μίλησαν για το κλίμα.
- Διαβάζουμε άρθρα από εφημερίδες και περιοδικά για τις κλιματικές αλλαγές.
- Κατασκευή αφίσας και φυλλαδίων με θέμα την εξοικονόμηση νερού.
- Επίσκεψη στον δήμαρχο και στην Δ.Ε.Υ.Α .Κ Κορινού, διανομή φυλλαδίων και ανάρτηση αφισών σε διάφορα σημεία του Δήμου μας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα νερού.
- Βάζουν εικόνες στον σωστό αριθμό.
- Πίνακας αναφοράς με ακραία καιρικά φαινόμενα.

- Αινίγματα .
- Αντιστοιχούμε τις οδηγίες χρήσεις νερού με την σωστή εικόνα.
- Λαβύρινθο.
- Κρυπτόλεξο.
- Σταυρόλεξο.
- Κάνουμε το Αλφαβητάρι του νερού.
- Γράφουμε υποκοριστικά και μεγεθυντικά λέξεων.
- Γράφουν τις σωστές λέξεις στις εικόνες.
- Διαβάζουμε τα βιβλία :<<Ο κόσμος της θάλασσας>>, <<βοήθεια…Σκουπίδια…Σώστε με>>, <<Το ποτάμι τρέχει να συναντήσει την θάλασσα>> και κάνουμε τις παρατηρήσεις μας.
- Συμπληρώνουμε το ερωτηματολόγιο <<πως μπορούμε να σώσουμε το κλίμα>>.
- Συμμετέχουμε στο μάθημα της Γλώσσας της $Α_2$΄τάξης του δημοτικού και τους μοιράζουμε φυλλάδια με οδηγίες για το νερό (πρόγραμμα μετάβασης).

Μελέτη περιβάλλοντος

- Μια βροχερή μέρα βγαίνουμε έξω στην αυλή πιάνουμε σταγόνες βροχής και τις παρατηρούμε.
- Παρατηρούν και σχολιάζουν εικόνες με ακραία καιρικά φαινόμενα και κλιματικών αλλαγών.
- Κάνουμε στην τάξη το πείραμα του κύκλου του νερού και το σχολιάζουμε.
- Σχολιάζουν εικόνες με θέμα συναίσθημα και καιρός.
- Πειράματα σχετικά με την διαλυτότητα υγρών – στερεών.
- Πειράματα με υλικά που βυθίζονται και επιπλέουν.
- Πειράματα με την πήξη και την τήξη .
- Βρίσκουμε στον χάρτη την Ελλάδα και σημειώνουμε τα ακραία καιρικά φαινόμενα .
- Μιλάμε για τον καιρό στην χώρα μας και σε άλλες χώρες.
- Έθιμο Περπερούνας.
- Βλέπουμε σε DVD ακραία καιρικά φαινόμενα και τα σχολιάζουμε.
- Σχολάζουμε DVD της σειράς <<Η γη από ψηλά:,το νερό και κλματικές αλλαγές>>.
- Πειράματα : τροποποιήσεις πραγμάτων με νερό (αλεύρι και νερό, αλεύρι, μαγιά, αλάτι και νερό, άμμος και νερό, χώμα και νερό).
- Πειράματα :κινήσεις νερού (συγκοινωνούντα δοχεία).

- Βρίσκουμε στον χάρτη που<< κρύβεται >>το νερό.
- Ζωγραφίζουμε που χρησιμοποιούμε το νερό στη ζωή μας.
- Ιδιότητες του νερού.
- Παρατηρούμε και σχολιάζουμε εικόνες επίδρασης ανθρώπου στο κλίμα και αντίστροφα.
- Συζητάμε τους 10+1 τρόπους για να σώσουμε το κλίμα.
- Επίσκεψη ενός παππού στο Νηπ/γείο μας για να μας μιλήσει για τον καιρό, τις κλιματικές αλλαγές, τα ακραία καιρικά φαινόμενα που έχουμε σήμερα και αν υπήρχαν και στα παλιά χρόνια.
- Επίσκεψη στον Δήμαρχο και στην Δ.Ε.Υ.Α.Κ. Κορινού για να ενημερωθούμε και να μας λυθούν κάποιες απορίες.
- Επίσκεψη στο Κ.Π.Ε Ανατολικού Ολύμπου.
- Επίσκεψη στο Πλατανόδασος,παρατηρούμε το ποτάμι.
- Επίσκεψη στον Βιολογικό καθαρισμό του Δήμου μας.
- Ανταλλάξαμε επισκέψεις με την $Α_2$΄τάξη του δημοτικού σχολείου Κορινού και από κοινού συζητήσαμε για την μόλυνση της θάλασσας και την χελώνα Καρέτα (πρόγραμμα μετάβασης).

- Φυσική Αγωγή

- Ψυχοκινητική (οι ομπρέλες χορεύουν).
- Μαθαίνουμε να χορεύουμε το <<ένα νερό κυρά – Βαγγελιώ>>.
- Παίζουμε στην αυλή μας παιχνίδια όπως; τα μπουκάλια, ο στόχος, εμπρός με τον άνεμο και λαβύρινθος.
- Αναπαριστούμε την θάλασσα, το ποτάμι και την λίμνη με το σώμα μας.
- Παίζουμε στο ποτάμι παιχνίδια με νεροπίστολα ,κάνουμε διαγωνισμό γρηγορότερης βάρκας, ποιος θα πετάξει την πέτρα του πιο μακριά και ποιος θα γεμίσει γρηγορότερα το μπουκάλι του με νερό από το ποτάμι.
- Παίζουμε παιχνίδια στο μάθημα της γυμναστικής με την A_2΄τάξη (πρόγραμμα μετάβασης).

Μαθηματικά

- Χρονικές ακολουθίες.
- Ομαδοποιήσεις (πυκνά – αραιά).
- Πρόσθεση.
- Αντιστοιχίσεις κατά μέγεθος.
- Αντιστοιχίσεις τόσα – όσα.
- Ανισότητες(=, >, <).
- Χωροχρονικές έννοιες (βαρύ- ελαφρύ,στενό-φαρδύ,βαθύ-ρηχό).
- Ομοιότητες.
- Αφαίρεση.
- Συμμετρία.
- Μοτίβα.
- Συγκρίσεις.
- Παιχνίδια γνώσεων των αριθμών(1-10).
- Μέτρηση θερμοκρασίας-διαβάθμιση θερμομέτρου.
- Περισσότερο από… λιγότερο από… .
- Συμμετείχαμε στα μαθηματικά της Α2΄τάξης στην ενότητα πολλαπλασιασμός (πρόγραμμα μετάβασης).

Δημιουργία και έκφραση

- Ζωγραφίζουμε τον κύκλο του νερού.
- Κολάζ (χιονισμένο τοπίο).
- Ζωγραφίζουμε το Πέφτει - πέφτει η σταγόνα.
- Κατασκευάζουμε μόμπιλ (σύννεφο με βροχή).
- Ζωγραφίζουμε το παραμύθι μας για τον καιρό.
- Κατασκευάζουμε χάρτινες βαρκούλες.
- Φτιάχνουμε φουρφούρια.
- Κάνουμε καδράκια με κογχύλια τα δέκα <<δεν>> της θάλασσας.
- Κάνουμε αφίσα τα σοφά λόγια της γιαγιάς.
- Ζωγραφίζουμε το σκηνικό για την γιορτή μας.

Θέατρο

- Κουκλοθέατρο: το μολυσμένο νερό.
- Παντομίμα : καιρός και συναίσθημα.
- Δραματοποίηση: Ο άνεμος, ο γάιδαρος και ο χωρικός, η Σταγονοπαρέα, το ταξίδι του νερού.
- Θεατρικό παιχνίδι: ουράνιο τόξο, παιχνίδια σωματικής έκφρασης καιρικών φαινομένων.

Μουσική

- Μουσικά παιχνίδια (ένταση).
- Ήχους φύσης – καιρικών φαινομένων.
- Ηχοϊστορία.
- Ακούγοντας ήχους βροχής ζωγραφίζουμε ανάλογα την έντασή τους.
- Τραγούδια: Μπες στο κλίμα, Ένα νερό κυρα-Βαγγελιώ, το νερό στο ρέμα ,Η Γερακίνα,Το ταξίδι του νερού.
- Με την ορχήστρα μας παίζουμε διάφορους σκοπούς.
- Το ταξίδι του νερού.

Πληροφορική

- Βλέπουμε τον καιρό στο ίντερνέτ.
- Απαντάμε στο ερωτηματολόγιο για τον κύκλο του νερού.
- Παίζουν στον Η.Υ. παιχνίδια για το νερό.
- Μαθαίνουμε να ψάχνουμε πληροφορίες στο ίντερνετ.
- Βρίσκουμε εικόνες και πληροφορίες για τις κλιματικές αλλαγές και για το νερό.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σύμφωνα με τις προτάσεις των παιδιών και με βάση τις ανάγκες και τις απορίες που προέκυπταν κάθε στιγμή.
- Αποφασίσαμε με τα παιδιά το υλικό που ετοιμάσαμε τις δραστηριότητες και το θεατρικό <<ο κύκλος του νερού >> να τα παρουσιάσουμε στους γονείς και σ' όλους όσους μας βοήθησαν στην υλοποίηση του προγράμματος στο τέλος της σχολικής χρονιάς.
- Τα παιδιά συνεργάστηκαν σε μικρές ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και μεγέθους και έμαθαν να μοιράζονται ευθύνες και προτάσεις.
- Ανέλαβαν πρωτοβουλίες, απέκτησαν εμπειρίες από τον κόσμο των ενηλίκων, έμαθαν να χαίρονται τη μάθηση και ενίσχυσαν την αυτοεκτίμησή τους.
- Παρουσίασαν τις ιδέες τους με ποικίλους τρόπους, μέσω των εικαστικών, της μουσικής, της δραματοποίησης, και της λογοτεχνίας.
- Ασχολήθηκαν με πίνακες διπλής εισόδου, έκαναν αντιστοιχίες, συγκρίσεις, ταξινομήσεις, χειρίστηκαν αριθμούς, εμπλούτισαν το λεξιλόγιό τους και βελτίωσαν τον προφορικό τους λόγο.
- Ήρθαν σ' επαφή με διάφορες εκδοχές του γραπτού λόγου (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, αφίσες κ.λ.π.).

Έμαθαν να αναζητούν πληροφορίες από διάφορες πηγές πληροφόρησης, να τις μελετούν και να τις παρουσιάζουν.
Έμαθαν να πειραματίζονται και να εξάγουν συμπεράσματα και διαπιστώσεις.
Έμαθαν για τις κλιματικές αλλαγές στον πλανήτη μας και τις επιπτώσεις στην ζωή μας τώρα και στο μέλλον.
Ευαισθητοποιήθηκαν απέναντι στην προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και όχι μόνο.
Έμαθαν να προβληματίζονται για καταστάσεις και να βρίσκουν λύσεις.
Μετέφεραν τις εμπειρίες τους από τις επισκέψεις στο χώρο του Νηπιαγωγείου.

Οι γονείς κατά την υλοποίηση του σχεδίου εργασίας, αναζήτησαν μαζί με τα παιδιά τους πληροφορίες και συμμετείχαν από την αρχή με διάφορους τρόπους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Τέλος όσον αφορά εμένα πιστεύω ότι συμμετείχα ως συνερευνητής, δημιουργούσα συνεχώς ευκαιρίες για ανακαλύψεις και μάθηση, εφοδίαζα τα παιδιά με πλούσιο υλικό, τα ενθάρρυνα να συμμετέχουν και να μοιράζονται ευθύνες. Ειδικότερα για το θέμα μας καταφέραμε να το προσεγγίσουμε να το εκτιμήσουμε και να μάθουμε όλοι μας γι΄αυτό παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικοί.

Βιβλιογραφία και πηγές

- Η ιστορία της ομπρέλας Σ. Ζάχου εκδ. Κέδρος.
- Περιβάλλον και Οικολογία Αν, Χατζημανώλη εκ. Κίρκη.
- Η Μεσόγειος είμαι εγώ και δεν είμαι πια εδώ, Β. Ηλιόπουλος, εκ. Πατάκη.
- Ο ποταμός ξεχείλισε Ε. Αρτζανίδου, εκ.Ωρίων.
- Νερό Π. Μωραϊτου ,Γ. Βούλγαρης, εκ. Άγκυρα.
- Γνωρίζω το νερό, Ευ. Δεσύπρη, εκ. Παπαδόπουλος.
- Cd Κ.Π.Ε. Καστοριάς, Μια σταγονοπαρέα στη λίμνη μας.
- Πέφτει- πέφτει η σταγόνα Σ. Γκόντουιν, εκ. Πατάκη.
- Το ποτάμι τρέχει να συναντήσει τη θάλασσα Μ. Λοϊζου.

- Οικολογία Time Lifeεκ. Αλκυών.
- Βοήθεια …Σκουπίδια… Σώστε με, Ε. Αρτζανίδου εκ. Ωρίων.
- Προστατεύω το περιβάλλον, εκδ. Σαββάλας.
- ΓΗ και ύδωρ explore Nature.
- Της Τάξης και της Πράξης, Β. Βασίλα, Ν. Κάντζου, Κ. Παπανικολοπούλου εκ. Δίπτυχο.
- Η διαθεματικότητα στα εκπ/κά προγράμματα εκδ. Αρίων.
- Νόνα η σταγόνα, Κ.Π.Ε. Βελβεντού,
- Κλιματικές αλλαγές Ακραία καιρικά φαινόμενα, DVD Κ.Π.Ε. Στυλίδας
- Η γη από ψηλά :νερό <<ο γαλάζιος χρυσός >>, DVD.
- Γη και φυσικοί πόροι :<<Σώστε τον Πλανήτη>>, DVD.

- Ο χιονάνθρωπος που δεν ήθελε να λιώσει, Μ. Κοντολέων, εκδ. Χαρταετός.
- Το κλάμα του ποταμού Φ. Κριτσωτάκη, εκδ. Μικρή Μίλητος.
- Τι καιρό κάνει Α. Χατζημανώλη, εκδ. Κίρκη.
- Στην αγκαλιά της θάλασσας Ε. Αρτζανίδου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.
- Το σύννεφο που έβαλε τα κλάματα, Σ. Μαντούβαλου, εκδ. Καστανιώτη.
- Ο κόσμος της θάλασσας, εκδ. Καλειδοσκόπιο.

Ιστοσελίδες

- http://www.watersave.gr.
- http://stop.climate.gr.
- http://medsos.gr.
- http://www.wwf.gr.
- http://www.eurocharity.org.
- http://www.cres.gr
- http://www.energolab.gr.
- http://kpe-kastor.kas.sch.gr

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι ομάδες παρουσιάζουν το υλικό τους

Ακραία καιρικά φαινόμενα στη γη μας

Παρατηρώντας την βροχή και το χιόνι

Και τώρα δραματοποίηση!!!

Η δραματοποίηση συνεχίζεται …με τα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Ηχοϊστορία σε… εξέλιξη

Ο χορός της Περπερούνας

Ζωγραφίζοντας τα παραμύθια μας

Φυσικές επιστήμες: ιδιότητες του νερού

Τροποποιήσεις πραγμάτων με νερό.

Κατασκευάζοντας τις αφίσες μας

Και τώρα δουλειά … σύνθετες λέξεις

Οι ομάδες σε δράση!!! φτιάχνοντας καδράκια…φουρφούρια…

…και μόμπιλ

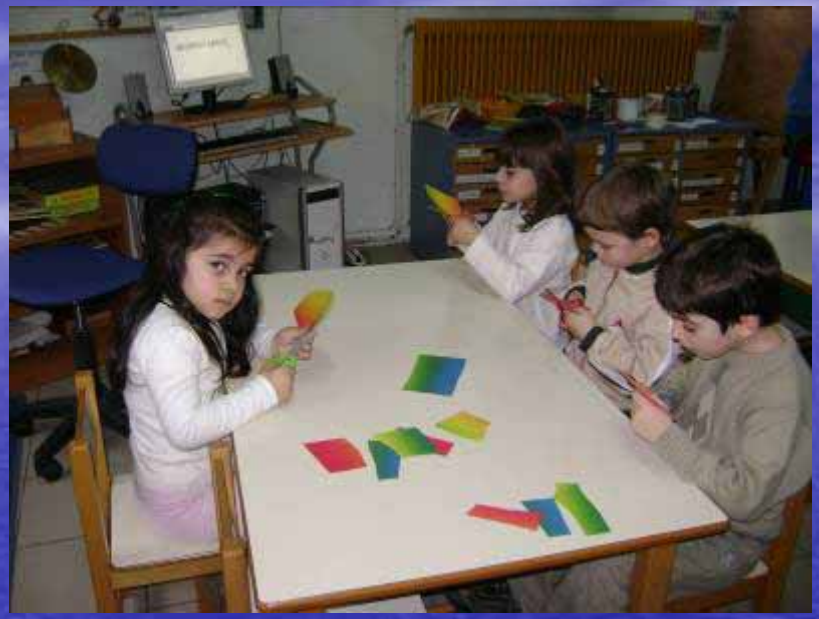

Μοιράζουμε φυλλάδια για την ημέρα του νερού και λέμε τα παράπονά μας στον δήμαρχο!

POLICE

Η Δ.Ε.Υ.Α.Κ…. μας απαντά

Αφισοκόλληση και φυλλάδια για τους συνδημότες μας…

Μας μίλησε για το χάσμα… των καιρών!!!

Στιγμές από τις επισκέψεις μας στο Δασαρχείο και στην Πυροσβεστική.

Στιγμές από τις επισκέψεις μας στο Κ.Π.Ε. Αν. Ολύμπου και στο Πλατανόδασος.

Ετοιμάζουμε το σκηνικό για την γιορτή μας.

Παίζουμε και χορεύουμε στην αυλή μας.

Παιχνίδια στην αυλή συνέχεια… ποτάμι, θάλασσα, λίμνη και νεροπίστολα!!!

Και τώρα ….κουκλοθέατρο και χορωδία!!!

Το καθαριστήριο του νερού… Βιολογικός καθαρισμός Κορινού.

Στιγμιότυπα από την γιορτή μας.

Η παρουσίασή μας στο Συνεδριακό Κέντρο Κατερίνης…